

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Četrto stoletje po bitki pri Kumanovu

Danes bodo močno zapeli težki zvoni nad oboki grobnice, kamor bodo med grmenjem topov in vihranjem starih, s slavo in zmagami ovenenih polkovnih zastav polagali preperele kosti zmagovalcev pri Kumanovu. Poteklo je že 25 let od onega velikega dne, ko je padla pod zmagovitim jurišem srbskih polkov pri Kumanovu in Nagoričanih sovražna trdnjava v boju za zedinjenje vseh Jugoslovenov. Tako obletnico bi sleherni narod proslavil z največjimi vsenarodnimi manifestacijami, Jugoslovenci kot celota pa prehajamo skoraj molče preko nje in prepuščamo proslavo neposredno prizadetim bratom iz Južne Srbije.

V čem leži pomen kumanovske bitke za vse Jugoslovence? Ona stoji na početku dejanj, ki so jugoslovenski ideal pretvorila v stvarnost. Ogromno dalekosežnost in pomen dogodka smo takrat podzavestno občutili, nismo ga pa domeli.

Na kumanovskem polju ni bilo več časa za besede, temveč je bilo treba zastavljati nameste njih življenja in vroči kri. 25 let je že preteklo od tistega dne, ko so storili tam vsi svojo dolžnost, od poslednjega redova do prvega generala.

Danes, ko se rušijo okoli nas mnoge vrednote, ki bi morale ostati našemu narodu večne, je še dvakrat prav in potrebno, da se spominjamo tistih, ki so pred četrto stoletje vsi do poslednjega izvršili svoje veliko in usodno poslanstvo. Bili so to danes že brezimni neznanji junaki, ki so brez premišljevanja opravili svoje realno in krvavo narodno delo. V toči granat in nevihti žarečega svineca niso iskali državnopravnih formulacij. Kaj bi se dogodilo z nami vsemi, če bi takrat, ko je bila zmaga na Kumanovu in če ne bi v usodnem trenutku tvegali vsega? Kako bi izgledala danes naša usoda, ako bi recimo takrat v najbolj kritičnem trenutku popustila dunavska divizija prvega poziva? Kaj bi bilo danes z nami Slovenci in letu 1937, če ne bi prišle pred 25 leti težko ogroženi dunavski diviziji druge na pomoč?

Kje bi bila danes naša univerza, narodna galerija, narodno gledališče, slovenske srednje in osnovne šole? Kako bi izgledala naša bela Ljubljana, ljubko Celje, stari Ptuj in kvišku stremeci Maribor, če bi bila pred četrto stoletje poražena srbska vojska pri Kumanovu? Koliko Slovencev bi se danes vozilo s svojimi avtomobili po naših cestah, kje bi bili naši denarni zavodi, industrija in trgovina? Koliko današnjih naših gospodarstvenikov bi se služili kot osiveli pomočniki pri tujih gospodarjih v tujih službah? Koliko naših visokih uradnikov bi se vedno sanjalo o tem, kdaj bodo dosegli mesto sreskega načelnika, davčnega nadzornika, sodnika?

Ako vse to pomislimo, potem moramo vsaj te dni skloniti naša kolena pri misli na one, ki so pred 25 leti umirali in se žrtvovali za to, da bi bilo nam boljše in lepše. Bili so to prav tako ljudje kakor mi, polni upov in povezanosti na življenje. Bila je to cela generacija, ki je dozorevala med 1885 in 1912 in se žrtvovala vsa, ker je verovala v bodočnost in poslanstvo našega naroda na Balkanu. Danes se belijo kosti tega pokolenja po Ovčjem polju in mrtvi junaki se začudeno vprašujejo, ali je bil tiste usodne ure kumanovske bitke kdo med njimi, ki je vihral smrti nasproti z visoko dvignjeno glavo in mislil pri tem na odškodnino za svoje junastvo? Ni ga bilo takrat med vsemi temi tisoči in tisoči neznanih junakov niti enega, ki bi postavil tako vprašanje. In zato so ti fantje in moške s svojo srčno krvjo pisali prvo poglavje novega obdobja jugoslovenskega naroda, o katerem danes nekateri mislijo, da se da izbrisati s potezo navadnega, v tinto obrisane peresa.

Kumanovska bitka je avtorizirala in legitimirala Srbijo in srbskega vojnika za osvoboditelja v osvobodilni borbi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Izročila jima je prvolatno jugoslovensko državno misli. Ta vsenarodna misel se je globoko zadržala v duši vsega naroda in je dobila v takratnem mladem srbskem prestolonasledniku svojega zgodovinskega zastavonoše. Od Kumanova do 1. decembra 1918 je samo šest let. In v tej kratki dobi je nastala jugoslovenska stvarnost. Marsikatero razočaranje je sledilo junaki dobi onih dni in ohladilo pri mnogih vero v naš ustvarjeni narodni ideal. Toda krivi niso kumanovski vitezi, ne njihovi junaki nasledniki.

Pač pa smo ravno kumanovski herojem in njihovim žrtvam dolžni, da posebno danes, ko se ob četrtoletnici njihove veličastne zmagae zdi, kakor da se rušijo največje vrednote našega naroda in naše države, kljub vsemu dvignemo svoja srca, prežeta vere v dokončno zmago jugoslovenske stvari. V prvih vrstah kumanovske bitke je stalo jugoslovensko ljudstvo, ki je brez računov, premišljevanj in špekulacij sto-

FRANCOSKA VLADA PROGLASILA OBSEDNO STANJE V MAROKU

Panarabsko gibanje v francoskem Maroku — Hudi nemiri po vseh večjih mestih — V ozadju neka tuja velesila

Casablanca, 29. oktobra. o. Panarabsko gibanje, ki se je v zadnjih mesecih zelo razširilo ne le v Arabiji, Siriji in Palestini, nego tudi že v vzhodnih in severnih afriških deželah, je postalo izredno kočljivo politično vprašanje tudi v francoskem Maroku, kjer je prevzela vso akcijo v svoje roke Maroške akcija, ki se bori celo proti sedanjim mohamedanskim oblastem v Maroku in tudi proti marošemu sultanu. Za vso to akcijo tiči neka tuja velesila, na katero se oprajo tudi jeruzalemski veliki mufti in šejk Taldi v Tunisu ter ostali arabski voditelji. V francoskem Maroku so v zadnjih dneh nastali ponovni hudi nemiri, zaradi katerih so bile oblasti končno prisiljene proglasiti obsedno stanje v vsej državi.

Hujskanje po mošejah

Povod za ta ukrep so dale najnovejše demonstracije revolucionarnih elementov, posebno pa zadnji nemiri v Fezu, Casablanci, Rabatu in Port Liauteyu. Vsa propaganda med Arabci se vrši po mošejah, kjer nastopajo mohamedanski menihi, ki so prišli v prav velikem številu iz vzhod-

nih afriških središč in iz Arabije tudi že v francoski Maroko. Najhujša je bila večerajšnja demonstracija v Port Liauteyu. Nad tisoč Arabcev in drugih mohamedancev je popoldne po svečanostih v mošeji priredilo demonstrativen obhod po mestu, ki ga je vodil neki član vrhovnega odbora Maroške akcije. Policija je skušala demonstrante pomiriti, čim pa je nekoliko bolj energično nastopila, je v trenutku nastal spopad. Več ljudi je bilo hudo ranjenih, dva Arabca pa sta bila ubita. Okrog 100 ljudi so aretirali. Slični nemiri so se pripetili tudi v Marakešu, kjer je bilo prav tako aretiranih večje število arabskih agitatorjev, zlasti mohamedanskih menihov. Tudi v Fezu, kjer je po zadnjih nemirih sicer zavladal mir, so se skrivaj vršile velike priprave za jutrišnji verski praznik, ki naj bi se izrazil v politični demonstraciji. Zaradi tega so policijske oblasti tudi tam aretirale več agitatorjev, med njimi dva člana vrhovnega odbora Maroške akcije.

V Casablanci je bilo pri večerajšnjih nedirih ranjenih okrog 30 demonstrantov in več policijskih organov.

Energični ukrepi

francoske vlade

Vsi ti dogodki so prisilili francoske oblasti, da so energično nastopile proti panarabski akciji in njenim zakulisnim tujim protektorjem. Nadzorstvo nad islamsko duhovščino, ki v največji meri sodeluje pri vsem revolucionarnem gibanju, je bilo v zadnjih dneh zelo poostreno. V Siriji, pa tudi že v Maroku, je bilo aretiranih več tujih vohunov in propagatorjev, ki so čuvali Arabce proti francoskim oblastem, snoti pa je bilo po vsem Maroku proglašeno obsedno stanje. Policijske straže so bile nenadoma vse znatno ojačene, obenem pa se je na ulicah pojavilo tudi vojaštvo. Posamezni oddelki so zavzeli vse važnejše strateške točke v Casablanci, Fezu in drugih maroških mestih. Po strehah hiš in drugod so razpostavili strojnico. Posebno močne straže so bile razpostavljene okrog javnih poslopj.

Načrt zarotnikov

Oblasti so izdale proglas, v katerem zahtevajo od domačega prebivalstva, naj nikar ne naseda agitatorjem. Sodeč po

tem proglasu je bil glavni povod za proglasitev obsednega stanja upor, ki ga je zasnovala Maroška akcija. Policijske oblasti so namreč odkrile, da je vrhovni odbor Maroške akcije pripravil vse potrebno, da se v Maroku izvrši prevrat. Nameravali so odstaviti sultana in ostale maroške mohamedanske veljake ter proglasiti novo sveto vojno proti Franciji. Oblasti so dobile v svoje roke celo seznam glavnih maroških voditeljev, ki naj bi bili po prevratu prevzeli vso oblast v Maroku. Na osnovi teh izsledkov je bilo smoti aretiranih zelo mnogo maroških voditeljev. Proglas francoskih kolonijskih oblasti tudi pravi, da bo vsak poskus upora v kalli za-

V Parizu v skrbeh

Demonstracije revolucionarnih elementov v francoskem Maroku, ki se nadaljujejo v vseh maroških mestih, povzročajo v Parizu skrb, ki jo priznava tudi oficijozno glasilo francoske vlade »Temps«. List opozarja na potrebo naglih ukrepov proti upornim elementom in pravi, da naj francosko prebivalstvo Maroka ohrani popolno zaupanje v osebe, ki jim je poverjena teška naloga, da skrbje za nur in red, obenem pa naj se vzdrži vseh notranje političnih borb, v katerih se giblje politično življenje v Franciji sami. V Maroku naj bo sleherni Francoz predvsem Francoz. »Temps« opozarja na razna središča protifrancoske propagande v Maroku in omenja predvsem arabskega velikega muftija, ki v Siriji govori proti francoskim interesom, nadalje na šejka Taldija v Tunisu ter na panarabska središča v Maroku samem.

Nova mongolska država

Prezident dr. Beneš o osnovnih problemih ČSR

Socialni problemi in sodelovanje večinskega naroda
z narodnimi manjšinami

Praga, 29. oktobra. b. Ob priliki včerajšnjih čestitk diplomatskega zbora v Pragi na dan proslave 19. obletnice ustanovitve češkoslovaške republike je na besede dočena diplomatskega zbora spregovoril prezident dr. Beneš o češkoslovaški politiki v zadnjem letu in poudaril med drugim:

Z zadovoljstvom gledam na napredek, ki ga je država dosegla v zadnjem času. Kot osnovne probleme mlade republike smatram socialne probleme ter sodelovanje večinskega naroda v državi z njenimi narodnimi manjšinami. S pojavom aktivistične politike med Nemci v l. 1926 in z najnovejšim sporazumom vlade z narodnimi manjšinami dne 18. februarja 1932 je v republiki nastopila doba pozitivnega sodelovanja med večinskim narodom in manjšinami, in to v skladu z demokratičnimi načeli pravičnosti ter mirnega, svobodnega razvoja, kakor si je ta razvoj predstavljal pokojni

prezident Osvoboditelj Masaryk. Kot njegov naslednik smatram za svojo dolžnost in za svojo posebno misijo, da v sporazumu z vlado ta program tudi izvedem.

Težave današnjih dni so velike in se pri tem ne udajamo iluzijam glede bodočih težav, toda trdno zaupamo, da se bo Evropa znala ob pravem času izogniti resnim spopadom. V ta namen zadostuje nekaj dobre volje in razsodnosti. Zato sem še vedno prepričan, da je mogoče rešiti evropski mir. Naša država bo v tem pogledu storila vse, kar je v njeni moči. Češkoslovaška ne bo nikdar dopustila vojne iz svoje volje, razen, ako ne bo v to izzvana zaradi zavarovanja svoje teritorialne nedotakljivosti, svoje neodvisnosti in pa zaradi ohranitve miru. Zato je že v naprej zvesta prijateljica sleherni državi, ki se bo iskreno potegovala za mednarodni red in mir.

Bonnet o ozdravljenju francoskih financ

Državni izdatki se morajo prilagoditi dohodkom — Proti devizni kontroli in politiki posojil

Pariz, 29. oktobra. br. Na kongresu radikalno-socialistične stranke je danes govoril finančni minister Bonnet o finančnem in gospodarskem položaju Francije pod vlado ljudske fronte. Ko je razčlenil dosedanje delo vlade na tem polju, je naglasil, da so fiskalni napori dosegli višek. S povišanjem davkov za 8 milijard se je posrečilo doseči ravnotežje v proračunu. Tudi proračun za prihodnje leto je sedaj uravnotežen. Glede valutnega vprašanja vlada še ni našla končne rešitve, smatra pa, da je edina rešitev v tem, da se državni izdatki prilagode državnim dohodkom. Vlada se mora docela opovedati politiki posojil, ki predstavljajo le začasno odpravo finančnih težav, ne prinašajo pa ozdravljenja državnih financ. Najodločnejše je finančni minister Bonnet nastopil proti uvedbi devizne kontrole. Gospodarsko in finančno ozdravljenje je do-

segljivo, toda pri tem morajo sodelovati vsi Francozi. Sleherni francoski državljani mora po svojih močeh pripomoči, da se do kraja in temeljito izvede finančno ozdravljenje države. Vsak francoski državljani se mora zavedati, da mora sam plačevati državne izdatke. Zato se ne sme od države zahtevati preveč in vse. Politika izenačenja dohodkov in izdatkov je edina pot, ki vodi k cilju.

Izvajanja finančnega ministra je kongres sprejel z velikim odobravanjem. Po končani debati je bila sprejeta resolucija, ki poudarja potrebo ravnotežja v državnem proračunu in se odločno izrekla proti uvedbi devizne kontrole. Resolucija se izjavlja za politiko odmora v izvajanju socialnih reform in poziva vlado, naj strogo nastopi proti davčnim utajam in vsakemu izigravanju finančnih zakonov.

Sprejem novega francoskega poslanika

Beograd, 29. okt. p. Dopoldne je prispel v Beograd novi francoski poslanik na našem dvoru dr. Rajmund Brugere. Na železniški postaji o ga sprejeli osebe francoskega poslanstva, zastopniki zunanjega ministra, člani združenja prijateljev Francije, bivši gimnazijci iz Nice, zastopniki francoske kolonije in nekaj francoskih rezervnih oficirjev, ki se pravkar mude v naši državi. Poslanik Brugere je bil zaradi prisrčne-

ga sprejema prijetno presenečen. Izrazil je svoje veliko zadovoljstvo, da je bil premeščen v Beograd, ker ga na našo državo vežejo ne le lepi spomini, nego tudi ljubezen do našega naroda. Poslanik Brugere se je v svetovni vojni boril na solunski fronti skupno s srbsko vojsko in našimi dobrovoljci. Pri Gackem je bil od Nemcev precej hudo ranjen.

Župan Pirc in občinski odbor v Kranju sta dobila popolno zadoščenje

Pred skoraj poldrugim letom je kr. banka uprava v Ljubljani razrešila predsedstvo občinskega odbora v Kranju z dolgoletnim zaslužnim županom g. Cirilom Pircem na čelu. Razrešenim so se očitala kazniva in nečastna dejanja in časopise iz Kopitarjeve ulice je obmetavalo zaslužne napredne in javne delavce iz Kranja z batom. Še vse huje seveda so politični nasprotniki govorili od ust do ust.

Pričela se je kazenska preiskava, ki je po zakonu predpisana za primer razrešitve, župan Pirc in občinski odbor pa sta vložila pritožbo na upravno sodišče v Celju. Kazenska preiskava je, kakor v vseh drugih podobnih primerih, tudi v zadevi župana Pirca in kranjskega občinskega odbora pokazala, da se razrešenim občinskim funkcionarjem ne more očitati nič kaznivih in nečastnih. V kranjskem primeru sploh ni prišlo do obtožbe, temveč je ljubljansko okrajno sodišče kazensko postopanje ustavilo. To se je zgodilo konec septembra tekočega leta.

Medtem so pritožbe župana Pirca in občinskega odbora pri upravnem sodišču povišale. V Kranju je prišel na krmljo nov občinski odbor, ki je na svoji seji dne 5. septembra na svojevredstven način likvidiral pritožbo bivšega občinskega odbora. Sklenili je namreč, da jo umakne. S tem je dejansko onemogočil, da bi bivši občinski odbor, ki so ga bili nasprotniki toliko obrekovali in blatili, dobil zadoščenje. Zaman je občinski odbor ravnatelj Košnik na dotični seji občinskega odbora apeliral na lojalnost in utemeljeval, zakaj je bivši občinski odbor vložil pritožbo. Bil je to dolžan storiti v obrambo svoje časti, svojega vestnega in poštvalnega dela, ki ga je vršil z županom Pircem na čelu. Ko se je moral umakniti, je zapustil v blagajni pol milijona gotovnega denarja, s katerim so potem njegovi nasledniki krili primanjkljaj svojega gospodarstva. Ravnatelj Košnik je poudaril, da je pritožbe bivšega občinskega odbora bojijo sedaj isti neodgovorni elementi, ki so povzročili lanske dogodke. Sram jih je, da bi širša javnost spoznala njihova pota in dejanja. In zhežati hočejo pred obsojdo javnosti in volivcem. Zato hočejo to svojo sramoto preprečiti z umaknitvijo pritožbe, za kar pa manjka sedanjemu občinskemu svetu vsaka podlaga, zlasti pa moralna, ker ne gre za njegovo zadevo, nego za čast in dobro ime njegovega predhodnika. Apel ravnatelja Košnika je bil zaman. Občinski odbor je sklenil tožbo umakniti.

Umaknil pa je seveda ni župan Pirc. In tako je kranjska afera vendarle pred upravnim sodiščem prišla v razpravo. Upravno sodišče je s sodbjo od 16. oktobra razveljavilo odlok banke uprave z dne 2. julija 1930 o razrešitvi župana Pirca ter je utemeljilo svoj sklep z ugotovitvijo, da dejanja, ki jih je razrešeni odlok očital županu Pircu in občinskemu odboru, sploh niso kazniva, odnosno da ni dokaza, da bi jih bil g. župan Pirc sploh izvršil. Do te ugotovitve je prišlo tudi kazensko sodišče po dolgotrajni preiskavi. Ker torej župan Pirc kaznivih dejanj sploh ni zagrešil, je seveda za upravno sodišče odpadlo tudi

razmotiranje o tem, da bi bila ta kazniva dejanja nečastna. Z odločbo upravnega sodišča v Celju je po poldrugem letu dana zaslužnemu županu in narodnemu borcu g. Cirilu Pircu popolna moralna satisfakcija, z njim pa tudi celokupnemu kranjskemu občinskemu odboru.

Vojni minister mornarjem in železničarjem

Beograd, 29. okt. p. »Vojni list« je objavil pohvalo, ki jo je izrekel vojni minister general Marić našim mornarjem za njihov nastop v tujini. Letos polati so bili naši mornarji na potovanju po Črnem in Egejskem morju. Mornariške oblasti v Turčiji, Grčiji in Bolgariji so se divile njihovi disciplini in njihovim sijajnim nastopom. Vojni minister pravi v svoji pohvali, da so s tem še povečali človek, ki ga uživa naša vojska v tujini.

Dalje objavlja »Vojni list« tudi toplo pohvalo, ki jo je vojni minister izrekel železniškemu osebju, ki je nad vse požrtvovalno izpolnjevalo svoje dolžnosti ob priliki velikih manevrov v Beli Krajini.

Občni zbor Akademске akcije

Ljubljana, 29. oktobra. Danes popoldne je bil v zbornišni dvorani univerze občni zbor Akademске akcije za izpolnitev univerze. Dosedanji predsednik g. Derkač, ki je bil lani izvoljen kot nosilec liste »1940« (to je štiri-letni program akademskih JRZ za popolno univerzo v Ljubljani), se je v enournem poročilu dotaknil skoraj vseh akademskih vprašanj. Podrobno je obravnaval potrebe naše akademске mladine. V njegovih izjavah pa zborovalci niso slišali besede o kakem pravem uspehu, ki bi ga Akcija po agitacijskem letaku predsednikove skupine letos morala doseči in ki bi to skupino upravičeval za vodstvo. Da se izogne kritiki zaradi neizpolnitve velikih napovedi, je g. predsednik pozornost poslušalcev spretno obrnil drugam; nanizal je celo vrsto novih vprašanj.

Poleg predsednika so poročali še nekateri odborniki, ki so imeli svoje referate. Po poročilih so se oglašali k besedi nekateri volilni agitatorji. S svojimi izpadi — zlasti tudi na nacionalne akademike — so se potrudili, da bi dosegel njihov kandidat pri volitvah lepši uspeh.

Volitve novega odbora Akademске akcije bodo na univerzi danes od 8. do 13. ure. Vložene so, kakor smo že večkrat zabeležili, tri liste. Nosilec liste nacionalnih akademikov je jurist Dragan Raič.

Beleške

Dr. Kaludjerčič

o sporazumu

V »Vremenu« je napisal bivši minister dr. Branko Kaludjerčič o zagrebškem sporazumu članek, ki se bistveno razlikuje od dosedanjega stališča tega lista in drugih glasil JRZ glede sporazuma. Dr. Kaludjerčič analizira sporazum srbijanske združene opozicije z dr. Mačkom in prihaja do zaključka, da je nepolitičen, ker temelji na iluzijah in pogrešnih domnevah. »Sporazum nima pod seboj čvrstih tal, ker ni omejit danih ciljev. Velika njegova napaka je tudi, da je izdelan brez načrta. Stremi za ukinitvijo sedanjega ustavnega stanja, ni pa še daleč na čistem, kako bo izgledalo novo ustavno stanje. Njegova izvedba je skoraj nemogoča, ker ima vsaka skupina, ki ga je podpisala, svoje mišljenje o novi državni ureditvi. Poleg tega so prevzeli zanj odgovornost ljudje, ki stoje po večini že davno izven dnevnice politike in se ne morejo več znajti v današnjem času.«

Zanimiva je tudi ugotovitev dr. Kaludjerčiča, da »

Naši kraji in ljudje

Čebelnjak za Nj. Vel. kralja Petra II.
je izdelal mojster Maks Herman na Gornji Ložnici

Zalec, 29. oktobra.

Ze lansko leto je Čebelnarska zadruga v Zagrebu v nekem strokovnem listu razpisala natečaj za nabavo čebelnjaka, ki ga namerava omenjena zadruga pokloniti Nj. Vel. kralju Petru II.

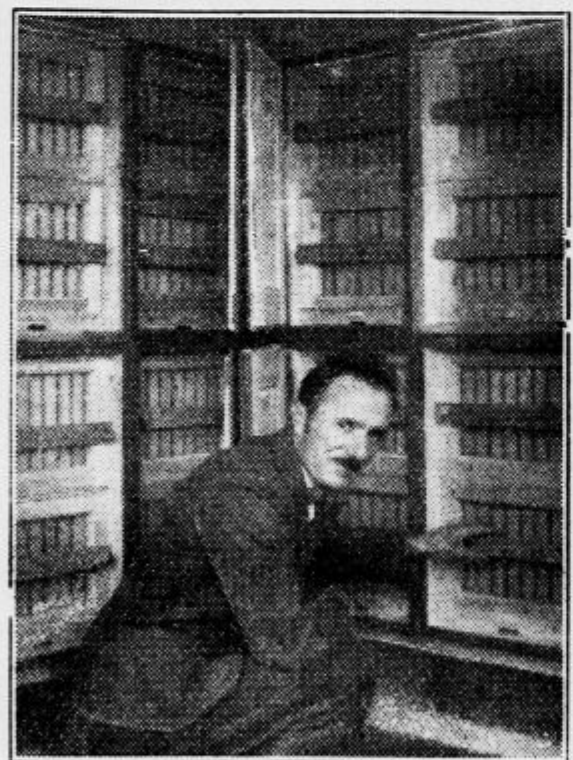
Za ta razpis se je zanimal tudi mizar-
ski mojster gosp. Maks Herman na Gornji
Ložnici pri Zalcu ter je predložil ponudbo,
podprto s primerno skico, ki jo je zahteval
razpis. Po izjavi zastopnika Čebelnarske za-
druge, ki se je nedavno mudil pri mizar-
skem mojstru na Gornji Ložnici, se je ogle-
silo 170 reflektantov, obveljala pa je po-
nudba g. Hermana, ki je dobil naročilo na
podlagi predložene skice.

Čebelnjak bo v kratkem gotov. Je res ze-
lo okusen izdelek, ki bo zanimal vsakogar,
zlasti pa čebelarje.

Čebelnjak je osemvogljenik in razločljiv
na 10 delov ter brez žičnikov in vijakov.
Stene čebelnjaka so iz borovine ter dvo-

ne, vmes pa je stisnjena obločina, ki se ne
seseda. V premeru ima čebelnjak 2 m, v
višini tudi 2 m, s streho vred pa 3,5 m.
Panji — 8 po številu — so izvršeni po ži-
darskičem sistemu. Streha, ki je iz pocin-
kane pločevine, je izdelek žalskega mojstra
g. Rudolfa Korošca. Ob robu strehe je na
vsakem oglu mala državna trobojnica iz
pločevine. Na zastavice se bodo montirale
kovinske piščalke, ki bodo ob rahlem ve-
tru »izvajale« ubran akord. Večja pločevi-
nasta državna trobojnica s poslikanim dr-
žavnim grbom je v okras vrha strehe kot
zaključek. Na prednji strani čebelnjaka je
v cirilici napis: NJGOVEMU VELIČAN-
STVU KRALJU PETRU II. 1937.

Zadaj so vrata, ob obeh straneh pa veli-
ki okni, ki se poglobita, kakor okna v ose-
bnih vlakih. Čebelnjak tehta približno 1200
kg ter bo stal na mestu okoli 9000 din. Go-
to-vo je naše obrtništvo lahko ponosno na
ta izdelek, ki bo napravil veselje mlademu
kralju.

Lepo slavlje naših ljudi v Belgiji

Krasno prirejena akademija v Eysdenu

Limbourg, Eysden-Mines, konec oktobra.
Preteklo nedeljo je naša naselbina v
Belgiji doživela lepo proslavo belgijsko-
jugoslovenske vzajemnosti. Pod pokrovitel-
stvom našega poslanika Milkića v
Bruslju in domačega župana Antona Ra-
makersa je bil nam in Belgijcem prirejen
pristopen večer, ki nam bo ostal dolgo v
spominu.

Dvorana, v kateri se je prireditev vrši-
la, je bila zelo posrečeno in z okusom
okrašena z našimi in belgijskimi zastava-
mi. Dasi je zelo velika, je bila za našo
prireditve vendar še premajhna, kajti to
pot kar ni mogla sprejeti ogromne mno-
žice, ki je navzile lepemu vrenemu silila
vanjo.

Med posetniki je bil v prvi vrsti naš
bruseljski poslanik Milkić s poslaniskim
tajnikom Bukovcem ter emigrantskim
komisarjem Spahićem. Poleg njih je z
vso svojo družino zasledel mesto domači
župan Ramakers, kateremu se je pridru-
žil še tehnični vodja tukajšnjih rudnikov
inž. Wymersch v zastopstvu odsotnega
direktorja Seutina, senator Olyff s svojo
soprogo in mnogi drugi odličniki.

Gospodu poslaniku in županu se je z
njuno naklonjenost v imenu prirediteljev
zahvalil z zbranimi besedami g. Kupfer-
slager, režiser Simfoničnega društva za
Limbourg-Meuse. Sledil je nato izvrstno
podan spored, ki ga je delno izvajalo Sim-
fonično društvo pod vodstvom spretno
gospo Ramakersove, delno pa slovensko
pevsko društvo, ki ga vodi izkušeni učitel-
je g. Stoviček, vodja našega šolstva v
Limbourgu. Njegova soproga je nastopi-
la v narodni noši in zapela nekaj lepih
pesmi, ki so silno navdušile navzočnega Bel-
gijca. Seveda je k temu pripomogel njen
sveži, uglejeni glas. Kot timorist se je
uveljavil g. Rogel Stefan, nakar je še g.
Silhan z izredno spretnostjo odigral ne-
kak komadov na violini. Prireditve, ki se
je začela okoli pete ure popoldne, se je
zaključila v najprijetnejšem razpoloženju
in ob splošnem zadovoljstvu vseh udele-
žencev okoli osme zvečer. Kot poslednja
točka programa je bila uprizorjena lahka
muzikalna igra, v kateri so se poleg naših
pevcev in otrok uveljavile še gospe

Vigneranova, Versteegenova in gospodič-
na Ramakersova.

Mnogi belgijski listi so prinesli zelo po-
hvalne članke o naši prireditvi. Neki bru-
seljski list je na koncu svojega dolgega
poročila, v katerem se zelo pohvalno iz-
raža o vseh nastopajočih, dodal še na-
slednje pomembne besede: »Lekreno če-
stitamo prirediteljem ob uspehu tega ta-
ko posrečenega večera. Jugoslovenci je v
Limbourgu 800, v Belgiji pa 4000. Povsod
jih poznamo in spoštujemo kot poštene,
odporne in izkušene delavce. So pa tudi
veliki patrioti, ki dajejo posebno prikup-
nost svojim zabavam s prednašanjem svo-
jih lepih domačih pesmi. Mi jim izražamo
vse naše simpatije ter jim želimo polno
napredka in sreče.«

Po tako vzpodbudnem pisanju belgijskih
listov smo na svoj večer v Limbourgu kar
ponosni in želimo, da bi se kmalu spet
zbrali na tako prijetni zabavi, ki nam ne
nudi le nekaj ur veselja, temveč nam po-
viru prinaša še spoštovanje domačega
prebivalstva, s katerim živimo tako v
najlepši slogi. To pa je izseljencu največ-
je zadoščenje.

Ob grobu junaka

Stanka Turudije

Kragujevac, 28. oktobra.
V Kragujevacu je umrl divji major,
slovesni junak iz italijanskega bojišča g.
Stanko N. Turudija, podpolkovnik v po-
koju. Pretekli ponedeljek popoldne smo
ga spremili k večnemu počitku z vojaški-
mi častmi. V pogrebni sprevid so se uvr-
stile razne delegacije narodnih in kultur-
nih društev. Spored je krenil iz vojaške
bolnišnice po glavni ulici do nove pravo-
slavne cerkve. Pri pogrebu se je posebno
opazila navzočnost pokojnikovega vojne-
ga tovariša, poveljnika divizije g. gene-
rala Lavoslava Rupnika. Pred cerkvijo se
je general Rupnik v daljšem govoru po-
slovil od mrtvega junaka in izjavil:

— Stanko Turudija, namesto posmrtni-
ce želim ob tvoji krsti sporočiti prijate-
ljem močne jugoslovenske vojske, bratom
Sokolom in ostalim tvojim prijateljem, ki
ti danes izkazujejo zadnjo čast, tragedijo

tvojega junaškega življenja. Stanko! Ko
se je veliki Peter Mrkonjić boril v Bosan-
ski krajini, je mati tebe dojenčka v veli-
kem strahu prenesla čez mejo, da te reši
pred turškimi rablji. V velikem siroma-
štvu te je mlada mati častno vzgojila.
Bistrega dečka te je spravila v vojaško šo-

lo in postal si oficir avstrijskega cesarja.
Takšnega sem te spoznal ravno pred 26
leti v Mostarju. Bil si na glasu kot »Srbinc«
in tvoji starešine so te vsi smatrali za re-
volucionarja. A tvoji vojniki so te imeli

Nemci se ne udeležijo prihodnje leto

mednarodne telovadne tekme v Pragi?

Kakor znano, se Nemci še niso odločili,
da se udeležijo mednarodne tekme, ki bo
drugo leto v Pragi ob priliki vsesokolske-
ga zleta. V svojem vodilnem listu »Deu-
tsche Turnzeitung« dosedaj načelno niso
odklanjali udeležbe in je celo njihov zve-
zni načelnik Martin Schneider nedavno te-
ga priobčil navdušen članek, v katerem le-
po zamišljeno razglablja o pomenu tkzv.
kombiniranih tekem, to je tekem na oru-
đu in v lahki atletiki in poziva vse one te-
lovadce na plan, ki nimajo uspehov zgolj
v orodni telovadbi. Nemški najboljši
telovadci so tudi že imeli letos pred
odhodom v Pariz k slavnosti ob priliki
57. zleta francoskih gimnazistov, kamor smo
bili povabljeni tudi mi in smo bili že na
tem, da se odpeljemo v Pariz, pa je naša
udeležba zadnji trenutek padla v vodo,
ker nismo pravčasno (!) prejeli denarja,
skupen tečaj v Billingen-u, na katerem so
v prvi vrsti vezali obvezne vaje za Pra-
go. Pa tudi v zvezi z drugimi dogodki so
resno omenjali Prago in primerjali svoje
uspehe na podobni tekmi v Budimpešti
1934 z onimi, ki jih domnevno pričakuje-
jo v Pragi.

Naenkrat pa je opaziti preokret v tem
mišljenju. DTZ prinaša v svoji št. 41 z
dne 12. t. m. oster članek, ki smiselno od-
klanja udeležbo Nemcev. Pritožuje se, da
nemški vrsti niso dovolili v Parizu, koraka-
ti z zastavo s kljukastim križem, da pa so
češki Sokoli korakali v svojih blesteh
krojih. Vprašujejo se, v kakšni zvezi so ta-
ki kroji z mednarodnimi telovadnimi zleti
in kaj bi rekli n. pr. Čehi, če bi nemški
telovadci prikorakali v uniformah S.A., ki jih
nosijo skoro vsi telovadci. Prago imenuje-
jo »malo Francijo« in so mnenja, da tam
nimajo pričakovati boljšega sprejema ka-
kor v Parizu. Očitajo Čehom, da so izrabili
to priliko za politično manifestacijo, seve-
da v srčno veselje francoskih prijateljev in
klicajo, da bo treba opustiti navade, ki spo-
minjajo na postopanje društva narodov.
Navajajo h koncu članek švicarskih te-
lovadcev, v katerem Švicarji odklanjajo
kombinirane tekme in se zavzemajo za či-
ste tekme na orodju ter predlagajo, da se
naj Švicarji tekme v Pragi ne udeležijo
in mesto tega prirede tekmo med švicarsko
in nemško vrsto.

Kaj bo še sledilo tem besedam, seveda
ne vemo. Vsekakor pa moramo presojati
vprašanje udeležbe Nemcev v Pragi v zve-
zi z zadnjimi političnimi dogodki, ko ves
nemški tisk in radio bruhata žveplo in
ogon na Č

KINO IDEAL

Premiera!

Premiera!

NAJPREKRASNEJŠI FILM — IZDELAN V

ČUDOVITO LEPIH NARAVNIH BARVAH —

„ALAHOV VRT“

MARLENE DIETRICH — CHARLES BOYER

Režija: Richard Boleslawski. Ta film je dosegel povsod triumfe navdušenja.

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri.

Domače vesti

Dekliška vzgoja

V novembrski številki »Bogoljuba« čita-

mo sledeča vzgojna razmišljanja: »Naj bi sledeči izrekli zresili vse v lju-
bezniški bolezni brezmišelnosti, lahkomiselnosti,
vohedravu zatebale in zatopitveni mlado-
letnike, dasi se je bati, da bodo gluhi in
slepi za dobro besedo. Zadovoljni bo-
mo, če jih le nekaj privedemo do spozna-
nja in jih tako rešimo.

Plesišče je devišstva morišče. Nedožnost
na plesu umira, na potu domov pa umrje.
— Katera rada na plesišču skače, kmalu
plenice namače. — Dolgo znanje, še dalje
kesanje. — Bolj ko ovca mekeče, več vol-
kov za njo teče (Bolj ko se dekle gizdavo
nosi in fantom nastavlja, prej je zapelja-
na). — Tisti fant, ki se dobrega kaže, ti
kmalu nedožnost pomače. — Katera od
fantov rada sprejema darila, se bo osmo-
dila. — Če ti fant na krilo sede, ne reci:
Privedi me, marveč odredi in beži. (Od-
strani grešno priloznost, četudi te kaj sta-
ne). — Dosti prosa, dosti nezakonskih
otrok. (Ko hodijo mladi ljudje na večerno
delo, da proso manjše, repo obrezujejo,
koruzo majajo in robkajo, ko hodijo na
prejo, k čuvanju mrlja itd. si iščejo pri-
ložnosti, ki vodi v greh). — Ogenj in slama
ne ostaneta dolgo skupaj — ne mladenka
nedožnost v fantovski družbi. — Pri poroki
mašnik roke zveže, po poroki fant dekletu
oč odveže.

»Dekleta, ki danes tem pregovorom ne
verjamejo, bodo verjele, ko se bodo ujele.«
Za to jamči Fr. V., ki jih je zbral in na
svitlo dal v glasilo slovenskih Marijinih
družb »Bogoljubu« v novembru leta Gospo-
dovega 1935, pod odgovornim uredništvom
prečistilnega gospoda duhovnega svetnika in
tajnika Katoliškega tiskovnega društva An-
tona Čadeža.

Pravilno nego kože

Vam pokaže brezplačno 2., 3. in 4. nov.
asistentka ELISE BOCK, LONDON.
Prijava v PARFUMERIJ »VENUS«.
Cene Bock preparatov globoko znižane!

* Danasnji številki so priložene položi-
ne, s katerimi naj cenjeni naročniki bla-
govolijo vplačati naročnino in to zaradi re-
da v upravi takoj prve dni novembra. Kdor
je kaj dolžan od prej, naj poravnava tudi za-
ostanek, da ne zgubi pravice do »Jutrovega«
nezgodnostnega zavarovanja pri zava-
rovanju družin »Jugoslavija«. Naročniki, ki
imajo naročnino že plačano, naj položnice
shranijo za drugo priliko. Tudi prosji upra-
va vse cenjene naročnike, naj imajo v evi-
denci, od katerega časa imajo naročnino
plačano. V to svrhu je pripravljeno, da na-
pišejo na levi odrezek (priznaničilo) položi-
nce, od katerega so naročnino plačali, in naj te
odrezke varno shranjujejo.

Uprava »Jutra«.

Oni, ki mnogo jedo in veliko sede ter
zaradi tega največje trpe na trdi stolici,
naj pijejo dnevno po eno čašo naravne
»Franz-Josefove« grenčice, ki jo je treba
prej nekoliko segreti. Davno preizkušena
»Franz-Josefova« grenčica se odlikuje po
svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni
uporabi in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 15. 485/35

* Vsem gasilskim župam in četam. Ga-
silska četa iz Skopja obvešča tovariše v
Sloveniji, da bo 2. novembra blagoslovitev
zastave in avtomobilskega tanka v Skopju.
Vsi gasilci so vabljeni k tej lepi slovesnosti.
Velja polovična vozina s posebno legiti-
macijo, ki jo dobite na odhodni postaji. V
Skopju je četa pripravila skupno stanova-
nje za goste in ceneno prehrano. Prijave
naj se takoj pošljejo na naslov: Dobrovolj-
na vatrogasna četa Skopje.

Z malo kuriva dovolj toplote

Tovarna Lutz-pei, Ljubljana VII.
* Oceanografski institut dobi svojo ladjo.
Ministrstvo prosvete je izdalo pravilnik za
oceanografski zavod kraljevine Jugoslavije
v Splitu. Zavod je državna ustanova v zvezi
z jugoslovensko akademijo znanosti in um-
nosti v Zagrebu in s srbsko kraljevsko aka-
demijo v Beogradu. Njegova naloga je ra-
ziskovanje vsega življenja v morju in nje-
govih sestavnih edinic v biološkem in mor-
fološkem pogledu. Ima tri oddelke. Uspe-
he svojih raziskovanj bo objavjal v srbohr-
vaščini z resumejem v kakšnem svetovnem
jeziku in lastni publikaciji »Acta Adriatica«.
Organiziral bo posebne letnje za študente
in absolvente vseučilišč, kakor tudi za uč-
itelje in profesorje, da se seznanijo z živ-
ljenjem in morju. Za raziskovanje morja to
zavod dobil posebno ladjo, ki se bo lahko
uporabljala samo v znanstvene in v poučne
svrhe. Uradil si bo velik akvarij. V krat-
kem bo treba izvoliti po novem pravilniku
upravnika, predstojnika oddelkov in ostalo
tehnično in pomožno osebje.

* Nov grob. Na Dunaju je umrl upoko-
jen sekcijski načelnik g. dr. Viktor Schwe-
gel iz znane ugledne družine v Gorjah pri
Bledu. Odlikovan je bil z redom sv. Save
II. stopnje in z več drugimi priznanji. Po-
greb bo danes na Dunaju. Ugodnemu po-
kojniku naj bo ohranjen trajen spomin, za-
lujotični tudi naše odkritosrčno sožalje.

* Poroka. Danes se poročita v Bečevem
g. Franc Rodé mlajši iz znane ugledne me-
sarske družine pri Devici Mariji v Polju,
praporščak poljskega Sokola, ter gdnja
Metka Gradova, hči znanega vinskega tr-
govca v Bečevem. Mlademu narodnemu
paru želimo mnogo sreče.

* Eau de Cologne najboljših znamk za
dano in gospoda v originalnih stekleni-
cah kakor tudi odprti, dobite pri parfu-
meriji »NADA«, Františkanska ulica.

* Uvedba novega vlaka na progi Ptuj —
Ormož. Pričenši s 3. novembrom bo vozil
na progi Ptuj — Ormož ob dnevnih šolskega
pouka na meštanski šoli in realni gimna-
ziji v Ptuj vlak št. 1122, z odhodom iz
Ptuja ob 12.53 in s prihodom v Ormož ob
13.27.

* Koroške novice. V St. Jurju na Zili je
velika množica koroških Slovencev spre-
mila do groba dolgoletnega zaslužnega na-
čelnika ondome hranilnice in posojilnice,
Tomaža Zwicka, po domače Ziebarja iz
Sebrat. — V Logi vasi je umrl delavec
Franc Knežič. Ker je živel v konkubinatu
in ni zahteval duhovnika na sprevidenje,
mu je katoliška cerkev odrekla spremstvo.
Prvič se je nato vršil v tem kraju luteran-
ski pogreb. Peli so nemški pevec in govoril
je luteranski pastor na katoliškem pokop-
ališču. — V Zopražah je umrla 77-letna
Ana Wurzerjeva, zavedna in delavna slo-
venska žena. — Na Sušnikovem vrtu v Lo-
gi vasi zorijo jagode in cvetijo nagelji.
— V Dobju je umrla vzorna družinska
maji Marija Lohova.

* V konjeniški šoli v Zemunu so zadnje
tri dni znamenita tekmovanja konjeniških
častnikov v vseh večjih jahanja, presko-
kov in desure. V kombinirani tekmi je
prvak kapetan I. stopnje Josip Golob s kon-
jem Javorom, ki je vobče odnesel največ
zmag.

* 80letni fant se je poročil s 73-letnim
dekletom. Iz Banjaluke poročajo o zanimivi
poroki. 80letni ženin Radojko Vesic se je
poročil z 73letno Simono Bikičev. Bilo
srečno!

* Lepenica je odnesla 16 mostov. Iz Bos-
ne in Hercegovine še vedno prihajajo po-
drobnosti o strahotnem opustošenju po zad-
njem neurju. Pri Kiseljaku v lojniskem sre-
zu je Lepenica porušila 16 manjših in večjih
mostov. Precej je poškodovala tudi šolsko
poslopje in veliko skladišče nekega trgov-
ca. V šoli v Kuljevi je prebivališki upra-
vitelj Teodor Villan z družino. Kmetje so
ga prebudili v poslednjem trenutku, da se
je kmaj rešil z ženo in otroki. Takoj
nato je voda preplavila sobo in poleg pohi-
štva uničila tudi vse akte.

* Morje je odneslo tri mornarje z ladje.
Parnik »Slavac«, ki je last Atlantske plovi-
be s Sušaka in ima 7.500 ton nosilnosti,
je 27. septembra krenil iz Buenos Airesa
natovorjen z žitom. 18. oktobra je javil, da
plovi mimo Dakaria proti Antverpen. Na
tej poti pa je zašel v strašno nevihto. Raz-
burkano morje je odneslo s krova tri čla-
ne posadke, ki pa so imeli na sebi reševalne
pasove. Parnik se je rečno prebil skozi
burjo in kapitan je prejel brezlično spo-
čuda, da so vsi trije mornarji rešeni, kar je
verjetno, ker je bilo v bližini več parni-
kov in ribiških motornih ladij.

* Tisočaki pod celuloidom krasijo dekle-
ške prsi. Maršidok v Jugoslaviji nosijo de-
kleta polno zlatnikov okoli vratu, da tako
razkazujejo svojo doto. Te dni je bilo pro-
šenje na Marijinem hribu pri Sisku, kjer
se vsako leto zbere mnogo ljudstva. Od ma-
je so prišla dekleta, ki so imela namesto
zlatnikov okoli vratu obešene tisočake, v
okviru pod celuloidnim papirjem. Prav po-
stavljale so se s parnatoto doto. Nekatere
so imele pod tisočaki v okviru tudi napis

a— Telefonska celica na Kralja Petra trgu. Na navedenem trgu urejajo telefonsko celico, ki bo služila javne telefonske govornice. Priprevek za govor bo 1 Din, ki se bo pa avtomatično povrnil v roke stranki, če bi po pomoti klicala naprečno številko.

Iz Celja

e— Petje o Vseh svetih. Združeni moški zbori CPD, »Ojke« in »Celjskega zvonca« bodo pod vodstvom pevovodje g. Ci-

rija Pregija na praznik Vseh svetih ob 15. peti na okoliškem, ob 16. pa na mestnem in vojaškem pokopališču. Na okoliškem in mestnem pokopališču bodo peli Devo »Vigred« in Pregijevo novo nagrobno »V hladni noči utrnila...«, na vojaškem pokopališču pa Prelovčev »Oj Dobrodo!«. Končno bo še pevsko društvo »Ojke« svojim umrlim članom pevcem in piezgodaj umrlemu pevovodji Mirku Vidčniku zapelo Bervarjevo nagrobno »Ob gomili«. Skupna pevstva vaja bo jutri ob 10. pri »Ojki« v Obrtnem domu.

Gospodarstvo

Proti povišanju železniških tarif

Že o priliki zasedanja stalne delegacije lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije v Sarajevu dne 13. t. m. smo poročali o nameravani reformi železniške blagovne tarife, ki naj prinese novo povišanje prevoznih stroškov. Stalna delegacija lesnega gospodarstva se je, kakor znano, odločno uprla tej nameri. Po dobljenih informacijah tarifa reforma, ki se pripravljala, v resnici ne bo prinesla samo formalnih sprememb, temveč tudi povišanje tarife za vagonске pošiljke. Prometno ministrstvo je že intenzivno zaposleno pri delu za reformo tarife. Projekt nove tarife bo prišel sredi novembra pred tarifni odbor, ki bo moral do sred. decembra podati svoje mišljenje, nakar bi nova tarifa stopila v veljavo v začetku prihodnjega leta. V formalnem pogledu se dela na tem, da se tarifa pomeni in da se število sedanjih tarifnih razredov zmanjša. Skupno število tarifnih razredov naj se zniža od 100 na 60. Glede komadnih pošiljk bi se sedanjim sistem (na podlagi kvalifikacije blaga po vrednosti) nadomestil s kombiniranim sistemom po obsegu in teži. Povišanje voznišnin pa je predvideno v glavnem za vagonске pošiljke.

Na merodajnih mestih utemeljujejo namero povišanja s tem, da so se gospodarske razmere zboljšale in se sklicujejo tudi na druge države, ki so pričele poviševati blagovne tarife. Ti razlogi pa v našem primeru nikakor ne morejo držati, in sicer iz naslednjih razlogov. Znatno večji obseg valutne devalvacije je v mnogih državah izrazil splošno povišanje cen in je bilo treba tarife prilagoditi temu višjemu nivoju cen; vrhu tega niso v drugih državah v teku krize tarif zviševali. Naša blagovna tarifa pa je bila, kakor znano, izdana s povišanimi postavkami leta 1929 v dobi najugodnejše konjunkturo, ko so bile cene mnogo višje nego so danes. Zato je naša veljavna tarifa izrazito konjunkturna tarifa. Pa ne samo to. Že itak visoka tarifa je bila že l. 1933. še povišana za 10%, pozneje pa so se prevozniki stroški še nadalje zvišali s povišanjem prevozne takse. Tudi razlog glede povišanja nivoja cen, ki

velja v nekaterih drugih državah, pri nas ne drži, saj je naš nivo cen danes za okrog 20% nižji nego l. 1929., medtem ko je tarifna obremenitev višja. To zlasti velja za les in nekatere druge množinske prevozne predmete, katerih cene še znatno zaostajajo za cenami v zadnjem letu pred krizo.

Železniška uprava se tudi ne more sklicevati na potrebo uravnoteženja dohodkov in izdatkov, kajti železniški izdatki za osebo so danes zaradi ponovnega znižanja prejemkov mnogo manjši nego leta 1929., dohodki pa so prav letos zaradi oživljenja prometa znatno narasli za mnogo več, kakor bi bilo potrebno, če bi železniška uprava hotela povišati prejemke oseba na višino iz l. 1929. V prvih petih mesecih tekočega proračunskega leta so znašali dohodki železnice 942 milijonov Din in so bili pri tem za 178 milijonov ali kar za 24% večji nego v istem razdobju prejšnjega leta. Naše železnice so danes gotovo aktivne in je prav v tem bistvena razlika nasproti stanju v nekaterih drugih državah, kjer so prisiljeni povišati tarife zaradi znatne pasivnosti železnice.

V odstotkih vrednosti blaga je obremenitev s prevoznimi stroški že danes mnogo večja nego l. 1929. (zaradi nižjih cen in višje tarife). Pri tem pa je treba še upoštevati, da obremenjujejo danes produkcijo precej večji stroški za davčne in socialne dajatve nego pred krizo. Železniška uprava lahko računa v zvezi z oživljenjem prometa tudi za bodočo na mnogo večje dohodke; če pa se že reformira železniška tarifa, potem bi bilo na mestu, da železniška uprava vsaj del povečanih dohodkov povrne zopet gospodarstvu v obliki znižanja tarif, ne pa da tarife povišuje. Ko so bile v teku krize tarife povišane, je železniška uprava to povišanje utemeljevala kot nujen ukrep, da se zaradi zmanjšanja dohodkov v zvezi s padajočim prometom povišajo tarife in da se tako doseže neka izravnava. Sedaj ko so dohodki zopet narasli, pa bi bilo le logično, če bi železniška uprava tarife zopet znižala na prejšnji nivo.

Gospodarske vesti

== Vprašanje podaljšanja uredbe o zaščiti denarnih zavodov. Kakor smo že poročali, je Narodna banka znova vzel v razpravo vprašanje sanacije našega bančništva. V tej zvezi razpravlja beograjski »Vreme« tudi o vprašanju, ali se naj denarnim zavodom podaljša zakonita možnost, da vlagajo prošnje za zaščito, kajti po sedanjih uredbi bo 23. novembra potekel rok, do katerega lahko še vlagajo take prošnje. V nasprotju z zahtevami združenih organizacij in nekaterih bančnih organizacij, ki se sklicujejo na to, da je potrebno podaljšati ta rok, ker Privilegirana agrarna banka še ni končno obravnala izdane kmečke dolgovne in mnogi denarni zavodi še ne vedo, kakšno je resnično njihovo stanje, se je »Vreme« postavilo na stališče, da tega roka ne kaže podaljševati. Mnenja je, da bi se na ta način podaljšala negotovost v pogledu onih zavodov, ki še niso pod zaščito in ki lahko možnost zaščite izkoristijo za grožnje nasproti svojim vlagateljem, ki prihajajo s svojimi zahtevami. Poročali smo že, da zastopajo nekatere bančne organizacije nasprotno stališče, sklicujoč se na Svico in Českoslovaško, ki imata podobno zaščito za denarne zavode kot stalno pravno institucijo. Pač pa smatra »Vreme«, da je treba spreminiti predpise o poslovanju zavodov, ki so pod zaščito. Sedanja uredba strogo loči novo poslovanje od starega, kar pa predstavlja danes za zavode, ki se že približujejo normalnemu poslovanju, precejšnjo oviro. Med starimi posli je mnogo takih, ki so v zvezi s spreminjenimi gospodarskimi razmerami spremenili svoj značaj, ker so si medtem dolžniki opomogli in so terjatve postale solventne in likvidne, kakor so nove terjatve. Zato naj bi se to separiranje omililo, tako da bodo zavodi lahko v doglednem času vse svoje posle prenesli na novi račun.

== Denarne pošiljke za naše dijake v Nemčiji. Na poslednjem zasedanju jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora v Dubrovniku je bilo sklenjeno, da se lahko pošilja jugoslovenskim dijakom v Nemčiji mesečno 200 mark v registriranih markah, nasproti dosedanjim 150 markam.

== Sovjetski rubelj je sedaj vezan na dolar. Že v novembru 1935 je Sovjetska Rusija izvedla devalvacijo rublja in je doletela relacijo 1 rubelj enako 3 francoske franka. Po devalvaciji francoske franka je bila lani določena nova relacija 4,25 franka za rubelj. Ker pa je frank nadalje popuščal, so vezanje rublja na frank opustili. Sedaj poročajo, da je v zadnjem času Rusija vezala svojo valuto na dolar. Med oficijelnimi tečajji je že nekaj časa nespremenjen tečaj dolarja, in sicer na višini 1 dolar enako 5,30 rublja.

</

Vožnja k prestolni besedi

Angleški kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta se peljeta v londonsko zbornico lordov k prestolni besedi

Lepota umiranja

Polesenelo tkivo zapira rane na drevesih

Katera roka razpisava v jesenskem času z barvno krasoto? Narava se v naših širinah ne nagiba k temu, da bi razpisavala in tudi krasota jesenskih barv ni nič drugega nego znamenje razpada in smrti. Popolnoma trezna uredba, ki jo diktira podnebje naših širin, dovoljuje drevesom, da so le v poletni dobi zelena, da nosijo listje le v določeni dobi rasti. Tenki listi, ki vsebujejo mnogo vode, ne bi prenesli prvega hudega mraza in ker bi potem ne mogli več izvrševati svoje naloge, ki obstoji v asimilaciji ogljikove kisline, jih narava sama ločuje od življenja organizma.

To odpadanje listov se dogaja ob ločilni plasti, ki se razvije ob dnu listnega pecilja večinoma kratko pred odpadom. Posamezne stanice se v tej plasti potem večinoma druga napram drugi zaokrožijo in njih stene postanejo sluznate. Vsi dovodi iz pecilja v list se pri tem pretrgajo, in tam, kjer se bo list odtrgal, nastane rana, ki jo polesenelo tkivo zapre. Pod to polesenelo plastjo se stvori potem v večini primerov še plutovinasta plast. Nekega dne list potem odpade.

Kako pa je z njegovo barvo? Vsak list je sestavina številnih majhnih stanic, najmanjših enot življenja. Ziva vsebina teh stanic sestoji iz jedra, živi, drobnozrnate mase, ki napolnjuje prostor med stanično steno in jedrom, ter iz kromatoforov, majhnih teles v živi, ki močno lomijo svetlobo. Jedro in kromatofori so organi, ki rabijo za določena življenjska delovanja stanice, kakor za delitev stanice, razmnožitev itd. V rastlinskih delih, ki so izpostavljeni sončni svetlobi, torej pred vsem v listih, se kromatofori spreminjajo v zelene kloroplaste ali klorofilna zrna. Ta imajo posebno nalogo, eno najtežjih v rastlinskem

svetu in njegovi presnovi. Ta zrna, ki jim barvo daje zeleno barvilo, so namreč organi za asimilacijo ogljikove kisline in so kot takšna neobhodno potrebna za živo in dihačo rastlino.

Maharadža ob zlatem jubileju

Maharadža iz Bikanirja je nedavno slavil svoj zlati jubilej vladanja. Ob tej priliki so bile velikanske svečanosti s slavnostnimi obhodi

Mačka razkrinkala morilca

Drama v tekmi za ljubezen ene in iste ženske...

Sodnik in tožnik

V neki vasi v bližini Napolija je neki Giovanni Biancardi tožil štiri svoje sode, češ, da so ga okradli. Stvar je prišla pred sodišče, ki je obtožence zavoljo pomanjkanja dokazov oprostilo.

V svojem veselju nad tem, da jih je sodnik oprostil, so možje prišli s trumo svojih prijateljev pred tožnikovo hišo in priredili tam mačjo godbo. Biancardi se je tako razljutil, da je pograbil svojo puško in začel z balkona na slepo streljati v gručo. Štiri osebe je zadel, ostali so se razbežali. Ko so prihiteli zavoljo strelav drugič, našli so našega izmed ranjenecv že mrtvega, druge so prenesli v bolnišnico, kjer se borijo s smrtjo. Biancardi bo moral sedaj sam stopiti pred sodnike.

Vsakdanjost se ne umakne niti v vojni

Na šanghajskem bojišču brije japonski vojak svojega tovariša

Dolgo življenje brez diete

Rekord, kar se tiče dolgega življenja, imata dva stara prijatelja iz Sedmograške, in sicer iz kraja Lunca Bradulul. Prvi se imenuje Peter Ujica in šteje 120 let, drugi Gabriel Movila in šteje 115 let.

Prvi je brez otrok, njegova žena je umrla pred tridesetimi leti ob neki nezgodi. Še danes napravi vsak dan svoj obhod okrog vaških gostiln, kjer dobi svoje tradicionalne žganja. Mož je sploh vse življenje pil in kadil, pil je žganje in tudi spirit, razredčen z vodo, kadil pa je pipo. Isto velja o njegovem mlajšem prijatelju, ki še danes sam oskrbuje svoje posestvo.

Električna kurjava na nogometnem igrišču

Neki inženjer v Liverpoolu je napravil izum, ki mu pripisujejo poseben pomen za nogometne tekme. Mnoge teh prireditelje morajo po nalihv odpovedati, ker so se tla preveč razmehčala, in če se tekme v takšnih okoliščinah vršijo, je to združeno z veliko nevarnostjo za igralce.

Inženirjev izum predstavlja novo vrsto električne talne kurjave. Dvajset centimetrov pod površino igrišča je treba napeljati nešteto žic v isti smeri, ki tla ogrevajo s pomočjo električnega toka. Zemlja se potem tudi po hudih nalihv presenetljivo hitro posuši. Ta kurilna naprava pa pospešuje tudi rast trave.

Angleška sportna društva zasledujejo novi poizkus z velikim zanimanjem in če se bo obnesel, bodo že prihodnje leto vsa tamkajšnja velika nogometna igrišča opremljena s takšno napravo.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Strašna letalska nesreča v Ameriki

Prometni aeroplan na progi Newyork—San Francisco se je pred dnevi zrušil na zemljo. Katastrofa se je primerila v gorovju Rocheuses blizu Salt Lake City. Devetnajst oseb se je pri tem ubilo. Na sliki: prizorišče po nesreči

Hlinjena nosečnost

Sedemnajst podtaknjenih otrok — Prekanjena babica izsiljevalka

V bolgarski prestolnici je zbujal veličansko pozornost večdnevni proces proti babici Milici Topičevi, ki se je te dni zaključil. Babica je mlada dekleta pripravljala do tega, da so hlinile nosečnost in jim je potem v pravem trenutku podtaknila otroke, da bi si od imovitih ljubimcev izsiljevale vzdrževalnino. Plen so morala dekleta z babico seveda deliti in tudi prave matere so dobivale svoj delež.

To nenavadno babičino početje je odkril posestnik Bogdan Atanasov, ki je bil imel razmerje z neko mladoletnico. Nekega dne je začelo dekle trditi, da je v drugem stanju in je prinesla tudi potrdilo babice, da je res noseča. Čez nekaj časa je mladoletna predstavila potem »očetku« otroke in so-

dišče je Atanasova obsodilo na precej visoke alimente. Ker pa mož o stvari ni bil povsem prepričan, je naročil nekemu zasebnemu detektivu, naj dekle zasleduje in ta je odkril, da so otroka takoj po alimentacijski razpravi prenesli k babici, ta pa ga je izročila neki revni ženski. Drugo mlado dekle, ki jo je detektiv poslal k babici kot »klientko«, je nato odkrilo nadaljnje zveze in babico so ovačili.

Ko je prišla policija v njeno stanovanje, je našla tu pravo kartoteko vseh žensk, ki so bile svoje otroke posodile za ta trik. Na vsakem listku je bilo pravo očetovo ime in navedena je bila tudi vsota, ki sta jo prejela babica in prava mati za sodelovanje pri vsakem poedinem primeru. Oškodovanih je bilo nič manj nego 17 moških. Sodišče je spretno babico obsodilo na štiri leta ječe.

Vojvoda

Talleyrandski

V Parizu je umrl vojvoda Talleyrandski. Rodil se je l. 1859. in je bil potomec slavnega francoskega državnika. Vojvoda je bil svojočasno v središču svetovnega zanimanja, ko se je poročil s hčerjo ameriškega milijardarja in železnega kralja Jaya Goulda, Ado.

Ana Gouldova je bila prej poročena z grofom Bonijem de Castellane in je v šestih letih tega svojega prvega zakonca zapravila z luksuričnim življenjem svojo doto, 18 milijonov frankov, razen tega je napravila za 20 milijonov frankov dolgov. Tudi v drugem zakonu s Talleyrandom je nadaljevala svoje razvratno življenje, potem pa so jo postavili pod nadzorstvo.

Recept za srečen zakon

Te dni je slavil sir Henry Lunn s svojo ženo zlato poroko. Ta dva zakonca spadata zelo človeško življenje med najbolj prijubljene člane angleške družbe. K proslavi njiju zlato poroko so prišli zastopniki dvora, visoke aristokracije in druge takšne osebnosti. Ob tej priliki so jubilarja povprašali za recept srečnega zakona. Sir Lunn ga je takoj povedal. Po njegovem mnenju more biti zakon srečen le tedaj, če doprinašata prav tako mož kakor žena svoj del k sreči. Sebična ne smeta biti.

Vzroke za zakonske krize današnjega pokolenja je iskati v »poskusnih zakonih«. V sedanjosti stopajo ljudje pred altar s trdim namenom, da se bodo dali kmalu ločiti. Tudi zakoni brez otrok so le redkokdaj srečni.

Podaljšana pariška razstava

Kakor poročajo iz Pariza, bo svetovna razstava v francoski prestolnici podaljšana do 25. novembra. Obenem pišejo listi, da bodo razstavo prihodnjo pomlad odprli za pol leta.

Kentska vojvodinja — doktorica

Kentska vojvodinja, princesa Marina, je bila nedavno na vseučilišču v Walesu promovirana za doktorico glase.

Nemško-italijansko sodelovanje v zraku

Na razstavi letal v Milanu je bilo nemško enosedežno šolsko letalo »Go 148« predmet splošne pozornosti

ANEKDOTA

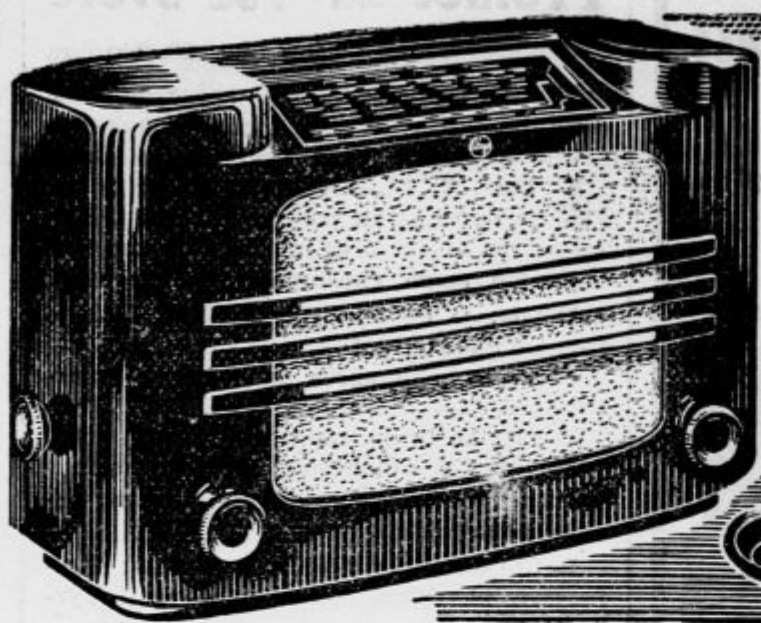
V ruskih listih so te dni objavili uradno izmenjavo pisma iz l. 1917. Ta pisma so našli v arhivih mesta Romnov. Z dopisom 25. oktobra je državni pravnik iz Poltave naročil policijskemu šefu v Romnih, naj aretirajo Lenina, če se ta skriva v tistih krajih, kar je domnevati na podlagi nekkih vest. Policijski šef je to povelje odposlal naprej in je čez nekoliko dni dobil od policije v Hmelevsku naslednje sporočilo: »Sporočamo vam, da Lenina na našem ozemlju nismo dobili. Zvedeli pa smo, da se mudi trenutno v Petrogradu na čelu ljudskih poverjenkov«.

VSAK DAN ENA

Predstavljalec Napoleona

»Kaj vi nečete več igrati? Kaj pa mišate — kdo prav za prav ste?«
(Politikosa)

Vaš poceni
SUPER

PHILIPS

Kulturni pregled

Glasbena vzgoja kot vez med narodi

Po mnogih informativnih revijah poročilih (zlasti »Die internationale Zentralstelle für Musikerziehung in Prag« in »Die Gesellschaft für Musikerziehung in Prag«, oboje od L. Kestenberga in priobčeno v revijah »Der Auftakt«, XVI/5-6 ter »Prager Rundschau«, VI/3) je v Pragi pravkar izšel zbornik referatov in predavanj lanskega kongresa. Zbornik ima naslov: »L'Education musicale trait d'union entre les peuples«. Vsi doneski so ideološko usmerjeni v glavnem enotno: na temelju sodobnih običajev ter muzikalno-pedagoških in psiholoških dognanj hočejo prikazati kulturno vrednost glasbe. Ugotavljajo pomen glasbe v sodobnem kulturnem življenju, poudarjajo njeno univerzalno, kolektivno in etično smotnost, njene obrazovne možnosti in najrazličnejših odtenkih, metodno-didaktične smeri današnje muzikalne vzgoje, ter položaj glasbe v šolstvu raznih držav.

Njihova izvajanja slonijo na človeku, družbi in glasbi sami; izhodišči sta torej dve (objekt in subjekt, glasba in gojenec) ter nudita pravilne temelje zahtevane sinteze. S teh vidikov so zagradili referenti in predavatelji muzikalno-pedagoško problematiko v vsej njeni širini in so jo izostrili do podrobnosti, v kolikor jih dovoljuje značaj vsakega kongresa. Z označenim smerjo kongresa pa se združuje smoter vseh stremeljenj: zagotoviti glasbi pravilno mesto v sestavi kulturnih vrednot in dosledno s svojimi hotenji uveljaviti glasbo kot enakovreden in obvezen učni predmet vseh razredov vseh šolskih tipov od ljudske šole pa do univerze.

To nalogo hoče uresničiti v smislu kongresnih sklepov internacionalno društvo, ki se je osredotočilo v praški »Společnosti pro hudební výchovu«, kateri predseduje minister Křofa, strokovno pa jo vodi prof. Kestenberga. Že vodstvo smo kaže resnost stavljenega programa, ki se na rešuje v korist vsemu evropskemu in izvenevropskemu muzikalnemu vzgojstvu.

Zapiski

»PLANINSKI VESTNIK«

O naši alpinistični literaturi, ki se čedalje bolj razvija in ima poleg ideologov tudi več svojih leposlovcev, je bila že ponovna beseda v naši javnosti. Če izkjučimo iz diskusije osebne simpatije in nesimpatije, ki stoji tako pogosto za raznimi, na videz načelnimi »stališči«, nam ostajata dve ideološko diferencirani smeri. Glasnik starejše, tradicionalne smeri v slovenskem alpinizmu in njegovi literaturi je »Planinski Vestnik«, ki ga izdaja Slovensko planinsko društvo v Ljubljani. Za časopisom stoji že dolga leta z vso svoje osebnostjo učeni in neumorni jezikoslovec in literarni kritik dr. Josip Tominec v Mariboru.

Če govorimo o slovenski alpinistični literaturi, tedaj moramo predvsem in, menim, z upravičenim ponosom pokazati na to reprezentativni časopis našega planinstva, ki ne predstavlja samo njegovega sedanjega stanja, marveč tudi njegove tradicije, razvoj od skromnih začetkov do današnjega razmaha. »Planinski Vestnik« ni samo najstarejši časopis te vrste na slovenskem jugu, marveč tudi najodličnejše urejani list, kar popolnoma ustreza alpskemu značaju naše dežele, ki daje Slovincem vodilno mesto v planinstvu.

»Planinski Vestnik« ni bojevito glasilo kakšnega ideološko ostro opredeljenega alpinizma, marveč je glasilo tiste velike večine naših planincev, ki iščejo v planinah predvsem stika s prirodo, z njenimi lepotami, z njeno večno ozivljajočo in osvetožujočo silo, ki ne razvija človeku samo telesa, marveč tudi duha. Je to tradicionalna smer, vendar je gotovo, da bo imela vedno za seboj večino.

Čprav se je naše planinstvo, kakor smo že rekli, v zadnji dobi ideološko nekoliko diferenciralo, zlasti v duhu naukov pokojnih dr. Klementa Jurga in dr. Henrika Tuma, ki sta alpinizmu prilila elementov neke prirodne religioznosti in sodobnega športnega duha, je vendar »Planinski Vestnik« ostal središčni vseh, ki pri nas goje alpinistično literaturo. Zasluga za to ima poleg izdajatelja, ki skrbi za odlično opremo (ilustracije na prilozhah tvorijo že sedaj krassen album alpinističnih planinskih posnetkov), tudi urednik dr. Jos. Tominec, ki ume združevati okrog sebe lepo število stalnih in priložnostnih alpinističnih avtorjev. Zal da se v tem časopisu le redko ali sploh ne oglašajo planinski pisatelji takega pomena, kakor je eden izmed pionirjev slovenske alpinistične literature dr. I. C. Oblak, geograf dr. Jože Rus in še ta ali oni avtor, ki ga poznamo kot izvrstnega poznavalca naših alpskih krajev in spretnega pisca. Z druge strani je krog sodelavcev razširjen ne samo na vrsto mladih alpinistov, med katerimi vzbujajo nekateri upravičeno pozornost, marveč tudi na alpiniste iz drugih pokrajin Jugoslavije, ki odkrivajo našim planincem alpinistično skoraj še »deviške« planine v Južni Srbiji. Črni gori in drugod. Tudi na tem področju je vzajemno zblizevanje potrebno. Izmeh gradiva v petih omenjenih listih Razgled po planinskih časopisih in poročila o novih knjigah. Letošnjih deset zvezkov se vsebinsko in ilustrativno predstavlja prav dostojno. Izmeh številnih prispevkov naj posebej omenimo »Spomina in opominec« enega »starega« našega planinskega litera-

človeka naj namreč postane resnična osebnost; ta smoter pa je dosegljiv le, če v tem procesu sodelujejo vsa kulturna področja, torej tudi glasba. Njenih učinkov naj bodo deležni vsi ljudje brez razlike na spol in starost, na raso in narodnost, na sloj ali politično pripadnost. Ta parola, ena najvažnejših kongresnih, dobiva posebno utemeljitev zlasti z vedno bolj prevladajočim prepričanjem, da nemuzikalnih ljudi vobče ni in da je za glasbo najti v četrtem sloju prav toliko razumevanja in poduhovljenja kot v ostalih družabnih slojih. To dejstvo, ki ga je kongres zelo poudarjal, je izredno pomembno ter kaže nujnost demokratizacije glasbe (seveda ustrežajoče obstoječim možnostim in mejam) nasproti poprej zahtevani aristokratizaciji (n. pr. Pfitzner i. dr.).

Zbornik »L'Education musicale d'union entres les peuples« je pisan v francoskem angleškem in nemškem jeziku. Po svojem namenu: opozoriti na muzikalno-pedagoško problematiko je zadel v živo in bo v mednarodnih vzgojstvenih krogih žel nedvomno mnogo sadov. Sodelovali so razni strokovnjaki, n. pr. Krenek, Stiven, Samaroff-Stokowski, Sachs, Dent, Brailon, Dalcroze, Fisch, Haba, Helfert, Nedjedy, Kestenberga, Orel in drugi. Natisnjena sta tudi referata pok. Emila Adamiča in M. Milojevića. Vprava na osnovi Milojevićevih izjavjanj o visokem številu pevskih učnih ur v vseh šolskih tipih Jugoslavije se je raznesel glas o visoko stoječem muzikalnem vzgojstvu pri nas. To »ugotovitev« pa najbolje komentira dejstvo, da je pevski pouk v naših srednjih in meščanskih šolah omejen le na I. in II. razred z omejenim številom učnih ur. Idejno bogat zbornik je posebno potreben tudi našim pedagoškim krogom, da bodo s pomočjo njegove vsebine globlje prodrli v kulturno-življenjski pomen glasbe; tako bo nemara mednarodna beseda, tudi pri nas meso postala.

Dragotin Čvetko (Praga)

tore Janka Mlakarja; ta spis odlikuje pisčev znani in priznani humor, je pa v njem tudi mnogo bistrih miseljav in

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mehanike išče
generalno zastopstvo za vso državo Mercedes in originalni Odijer tovarne za pisarniške stroje. Prednost imajo oni, ki poznajo te izdelke. Na tancne ponudbe s podatki pošiljate na J. Glac Mercedes, Zagreb, Niko ličeva 14. 27763-1

V Celju

sprejem pisarniško moč, zmerno poponoma stroje, pisala, slovenske stenografske, nemške in ako mogoče hrvaške in nemške stenografske. Ponudbe samo s prepiši sprejema na ogli. odd. Jutra v Ljubljani pod »Postenost«. 28187-1

Hišno pomočnik

za takojšen nastop, spo- šeno, išče zakonski par s 2 otrokoma, (starost 3 in 5 let) v Trzinu na Gorenjskem. — Predpogoj ljubezen do otrok, lepo vedenje in stal- nost v službi. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod šifro »Ljubljeno«. 28194-1

Brivski pomočnik

dober in hiter delavec, dobi takoj mesto. Bokovica M. Celje Gosposka 17. 28182-1

Restavracijsko

kuharico mlajšo, išče. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Letno nameščenje«. 28304-1

Služba išče

Vaska beseda 50 par, da vek 3 Din; za šifro ali da janje naslova 5 Din; naj- manjši znesek 12 Din.

Trgovski pomočnik

želi službo v trgovini. Po- loži 5.000 Din kaveje v gotovini pri vstopu. Ponud- be pod »Takoj« na podruž- nico Jutra Maribor. 28331-2

Zasluzek

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsako prepiso-

vanje na stroj prevzeman na dom. Na- slov v vseh poslovalnicah Jutra. 28371-3

Vajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Iščem učenke

za kapelo, ki imajo dober posib. Kapela je prvoraz- redna, potujoča. Ponudbe s fotografijo, pogoj brana, stanovanje, potni stroški — mesečna plača 300—350 Din. Kapelnik Dimč, Hotel Sr. Kralj, Djevdjela. 28305-44

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kateri visokošolec

bi prot primerne honorar- ju poslušal italijanske- ro? Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Zvečer«. 28290-4

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Briljanten prstan

(lepa rozeta za Din 3.500), oljate slike z okvirji po ugodni ceni, piščie kletke, pes foksster z rodovni- kam, dobro ohranjene svi- ljene damske oblike, napo- daj na Cesti v Rožno dolino 14 pritišlje. Ogled med 10. in 17. uro. 28171-6

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik postane umetni jahač

Vse je bilo tolikanj podobno cirkuški areni z gospodom ravnateljem na sredi, da je jel belec neutegoma gzdavo koracati okoli otoka in ga obkrožil dvajsetkrat, da, tridesetkrat, ne meneč se za opomine gospoda Kozamurnika in prometnega redarja. Narobe, mislil je, da ga samo priganjata k še večjemu naporu!

Kopalno banjo

emalirano, litočelno — prodaja ABC, Ljubljana VII. Medvedova c. 8. Telefon 24-44, poleg gor. kolodvora. 28304-6

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupujte

prvorazredni sir švicarske sirarne Sombor. Zahtevajte cenik. Zastop- niki za prodajo sprejm-mo. 28179-38

Sadje

Jabolka za prešanje preša za seno, preša za sadje, vinski čistilnik in drugo, napredaj: Kirbič, Celje. 28310-34

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Indian

350 ccm, s socins sedežem, prodam za 2.800 Din. Na- slov v vseh poslovalnicah Jutra. 28303-10

Kupim tovorni avto

3 in pol do 3-tonski — na Diesel pogon. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod šifro »Diesel«. 28300-10

Naslove

malih oglasov pošiljamo samo onim, ki pošljejo znamke za 3 din.

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

AL Planinšek

Ljubljana, Beethovnova ul. 14. Telefon 35-10. Ispoljuje vse bančne, kre- ditne posle, nakup in pro- jajo

hranilnih knjižic

na jugoslovske proti takoj- snjemu plačila. 39-16

200.000 lombard-

nega posojila išče solidno podjetje. Up- nik v službo ali soudele- bo. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Varnost«. 28190-16

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski lokal

knjižice 3 cest, na promet- nem kraju, takoj odda: Kirbič, Celje. 28306-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo solnčno

parcelo deloma ograjeno, za Bež- redom (vodovod elektri- ka, pin) ugodno prodam. Informacije Vodovodna 22/1 vrata 6. 28347-20

Večje število parcel

od 1400 do 7500 kvdr. m prodam. Vodovod, elek- trika poleg. Polze se v Vižmarjih 100. 300-20

Stanovanje

od 1400 do 7500 kvdr. m prodam. Vodovod, elek- trika poleg. Polze se v Vižmarjih 100. 300-20

Trisobno stanovanje

v vili, v centru mesta — oddam 1. novembra. Vpra- šati Knafeljeva 13/II. 27164-21

Lepo dvosobno

stanovanje parketirano, celo II. nad- stropje, oddam za takoj. Cena 670. Riharjeva 2, Ko- lezijski, Mirje. 28306-21

Udobno 4-sobno

stanovanje vse pritlikline in komfort, oddam za februarjski termin v Kersnikovi ul. št. 7. — Ogled od 13. do 15. ure v I. nadstr. 28300-21

Prilika

ugodnega nakupa trenkotov, hubertusov, obleke, perila itd. Presker Sv. Petra cesta 14

KLISEJE

END IN VECBARVNE Jugografika SV. PETRA NASIP ST. 23

Med mestom

in deželo posreduje »Jutrova« mali oglasnik

100 uspehov

na en oglas v »JUTRU«

Stanovanja

lepo, oddam pri Tivoli. — Naslov v vseh poslovalni- cah Jutra. 28309-28

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošičeva c. 16/III. 28323-38

Sobo

event s hrano in vso po- strežbo oddam boljšemu gospodu. Ferencak, Tyrseva 15/1, desno stop., nad ka- varno »Evropo«. 28310-28

Opremljeno sobo

s vzhodom s stopnic, oddam solidnemu stalnemu gospo- du. Streliška ul. 22. 28311-38

Sobe odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Na željo tudi vso oskrbo. Idrijska ulica št. 11. 28322-38

Dve prazni sobi

veleko in malo, oddam za- konskemu paru ali boljšem gospodu. Miklošič